

Det er indlysende, at denne Usikkerhed er en meget væsentlig Mangel ved Ordningen, idet Betydningen af en ekstraordinær Afskrivningsadgang i Relation til Investeringen i høj Grad maa være afhængig af Muligheden for nøjagtigt at kunne forudberegne de skattemæssige Virkninger af Anlæggets Gennemførelse, hvilken Mulighed er yderst ringe under den nu gældende Ordning, bl. a. fordi Ministeriets Ekspeditionstid for Andragender om disse Forhold har vist sig at være meget lang.

Selv om Ekspeditionstiden muligvis kan nedsættes, er Ordningens Ulemper dog alligevel meget betydelige, idet en Adgang til *bevillingsmæssigt* at opnaa en Ret naturligt vil frembyde samme Betyggelse som en ved Lov tilsikret Ret til efter faste Regler og uden speciel Tilladelse at foretage de ekstraordinære Afskrivninger paa samme Maade som andre skattefrie Fradrag.

Naar en Forbedring af Reglerne tages op til Drøftelse, er der som anført navnlig tre *Synspunkter*, der maa danne Udgangspunkt for Overvejelserne. Det *første* er, at Prisstigningen paa de til Anlæg m. v. nødvendige Materialer medfører en Risiko, der kræver Foranstaltninger til Undgaaelse af de Ulemper, der kan blive Følgen, hvis der som venteligt efter Krigen indtræder et stærkt Fald i Prisniveauet. Det *andet* Synspunkt gaar ud paa, at Hensynet til Beskæftigelsen begrunder en udvidet Adgang til at foretage Afskrivninger paa egentlige Nyanlæg, idet der herved skabes bedre Muligheder for, at et Initiativ kan komme til Udfoldelse. Det *trede* Synspunkt vedrører den særlige Art af Nyanlæg, som er nødvendige for Produktion af Surrogatvarer; her er ekstraordinære Afskrivninger i særlig Grad paakrævet, idet Beskæftigelseshensynet for disse Anlægs Vedkommende suppleres af Hensynet til denne særlige Produktions ofte meget store samfundsmæssige Nødvendighed samt til den store Risiko ved at gaa i Gang med Produktioner, hvis Levetid er begrænset til Krigskonjunktursens Varighed.

Hvad det første Synspunkt — Prisstigningen — angaar, skal til Bedømmelse af dennes Betydning meddeles nogle Tal, som viser Bevægelserne paa de af Engrospristallets Grupper, der kommer i Betragtning i denne Forbindelse:

	August 1939	September 1941
Jern, Metaller og Varer deraf.....	117	208
Bygningsmaterialer (undtagen Træ).....	109	174
Træ (og Papir).....	112	186
Kemisk tekniske Varer.....	105	190

Samtidig kan det oplyses, at det særlige „Byggeomkostningsindeks“, der pr. August 1939 er sat til 100, for September 1941 udgør 143.

Prisstigningerne er saa store, at det ud fra samme Betragtninger, som har ført til de om Varelages Værdiansættelse givne Regler, maa betegnes som uforsvarligt at se bort fra den Risiko, som er forbundet med Anskaffelser under de nuværende Forhold. Det vil derfor være nødvendigt, at der skabes Lovhjemmel for Foretagelse af saa store ekstraordinære Afskrivninger, at den bogførte Værdi af Anlæg m. v., som nu anskaffes, straks eller inden for en kortere Frist kan nedbringes til Beløb, der svarer til disse Aktivers normale Værdi beregnet efter Førkrigstidsforhold.

Disse ekstraordinære Afskrivninger maa indrømmes for alle nyanskaffede Anlæg, Driftsmidler og Skibe, hvad enten Anskaffelsen finder Sted til Erstatning for udslidte eller forældede Anlæg, eller den sker som Led i en Udvidelse eller Omlægning af bestaaende Virksomhed eller som Led i et egentligt Nyanlæg.

Afskrivningens Størrelse maa være bestemt af Differencen mellem den faktiske Anskaffelsespris og den Pris, som Anskaffelsen vilde have kostet, saafremt den var foretaget før Krigens Udbrud.

Hvad dernæst det andet Synspunkt — Hensynet til Beskæftigelsen — angaar, er der Anledning til først at paapege dets principielle Forskel fra det første. Medens der nemlig ud fra dette alene er Tale om at opnaa den rigtigst mulige Indkomstberegning, idet der ønskes taget Hensyn til en foreliggende Risiko paa samme Maade, som det sker for andre Aktivers Vedkommende, hvor Krigen har medført en ny Situation, er Forholdet et ganske andet, naar Beskæftigelseshensynet lægges til Grund for Afskrivningskrav. Man er her inde paa at regulere en i og for sig rigtig Indkomstberegning med Hensyn paa Opnaaelse af en skattemæssig Lempelse, der skal virke som Motiv til Iværksættelse af en af samfundsmæssige Grunde ønsket Virksomhed.

Den ekstraordinære Afskrivning har her Karakter af et Forskud paa ordinære Afskrivninger, som ellers først vilde kunne anvendes i senere Regnskabsaar. Den herved tilvejebragte øjeblikkelige Skattelettelse betyder ikke nogen varig Fordel for Skatte-